

Gedragkode vir leerders van Laerskool Gamtoosvallei

Konsepgedragkode vir leerders van Laerskool Gamtoosvallei

Begeleidende aantekeninge

Kragtens die bepalings van artikel 8(1) van die Suid-Afrikaanse Skolewet ('die Skolewet') moet elke beheerliggaam van 'n openbare skool 'n gedragkode vir leerders van die skool aanvaar. Die konsepgedragkode wat FEDSAS tot dusver beskikbaar gestel het, is 'n lomp en gebruikersonvriendelike dokument. Gevolglik het ons 'n omvattende proses onderneem om 'n nuwe konsepgedragkode tot lede se beskikking te stel. Die aangehegte dokument is die resultaat van hierdie proses. Uiteraard maak hierdie begeleidende aantekeninge nie deel uit van die gedragkode nie. Dit word bloot verskaf om lede in die gebruik van die nuwe kode te lei.

Wanneer die kode wél gebruik word, moet hierdie begeleidende aantekeninge bloot elektronies verwyder word, en sal die bladsynommers outomaties reggestel word.

1. Oorlegpleging

Artikel 8(1) van die Skolewet vereis van 'n beheerliggaam om met leerders, ouers en opvoeders van die skool oorleg te pleeg alvorens die beheerliggaam die gedragskode aanvaar. Hierdie vereiste moet natuurlik ook nagekom word wanneer die gedragskode wesenlik gewysig word. Beheerliggame wat van hierdie nuwe konsep wil gebruik maak, sal hierdie proses moet volg. Die uiteindelijke besluit oor wat in die gedragskode vervat sal word en wat nie, berus egter steeds by die beheerliggaam. Die oorlegplegingsvereiste beteken nie dat alle nukke en grille wat aan die beheerliggaam voorgelê word, in die gedragskode vervat moet word nie. Dit beteken wél dat beheerliggame dít wat in die oorlegplegingsproses aan hulle voorgelê word, ernstig, objektief en rasideel moet oorweeg.

2. Die struktuur van die konsep

Die konsepgedragskode bestaan uit verskillende dele wat bedoel is om saam 'n integrale eenheid uit te maak.

Ooreenkomstig internasionale ontwikkelinge en die inhoud van die King III-verslag sluit ons nou ook 'n etiekkode by die gedragskode in. Dit beklemtoon die positiewe uitgangspunt van etiese waardes, en dit is daarom heel gepas dat dit deel 1 van die kode uitmaak.

Deel 2 is die gedragsreëls self. Hiervoor het ons bloot 'n raamwerk probeer skep, en dit is veral hiér waar lede na gelang van behoefte hul eie besondere reëls kan invoeg.

Deel 3 bevat die prosedurele aspekte. Kragtens die nuwe artikel 8(5)(a) en (b) van die Skolewet moet 'n gedragskode bepalinge van 'n behoorlike regsproses bevat, en ook ondersteuningsmaatreëls of beradingstrukture voorsien vir leerders wat by dissiplinêre verrigtinge betrokke is. In deel 3 kom ons dus hierdie vereiste na.

Voorts maak deel 3 voorsiening vir interne appèl in bepaalde gevalle. Interne appèl is nie 'n vereiste nie en lede kan dus self besluit of hulle hierdie proses in die gedragskode wil behou. Ons beveel die behoud daarvan aan, omdat dit die billikheid van die proses beklemtoon en aan albei partye in dissiplinêre verrigtinge 'n interne geleentheid tot hoër beroep gee indien hulle ontevrede sou wees met die uitslag.

Deel 4 bevat enkele voorbeelddokumente, onder meer 'n splinternuwe toevoeging, naamlik 'n voorbeeld van 'n pleitooreenkoms. In hierdie verband het ons uit die nuwe ontwikkelinge in die strafprosesreg geput.

Deel 5 maak voorsiening vir koshuisreëls. Skole met koshuise moet 'n aparte stel reëls vir gedrag in koshuise hê, omdat skool- en koshuisomstandighede verskil.

Hierbenewens beoog ons om binnekort 'n verkorte weergawe van die gedragskode beskikbaar te stel, wat byvoorbeeld in huiswerkboeke aangebring kan word.

3. 'n Konsep

Die aangehegte dokument bly 'n konsep, en lede moet veral let op gedeeltes waar bepaalde aanvullings na gelang van hul eie, besondere behoeftes en praktyke gedoen moet/kan word.

4. Koshuise

Ons het nie gepoog om koshuisreëls daar te stel nie en het vir hierdie doel bloot 'n templaar by die gedragskode ingesluit waarop die skool self die koshuisreëls kan invul. Wat veral van belang kan wees, is die feit dat leerderleiers in koshuise gewoonlik sekere besluite oor geringe oortredings kan neem. Die dissiplinêre prosedure maak nie hiervoor voorsiening nie, en lede sal dus daarop bedag moet wees om sodanige

leerderleiers se bevoegdhede met betrekking tot die handhawing van koshuisdissipline in die koshuisreëls te vermeld.

Skole wat nie koshuise het nie, kan die templaar bloot elektronies verwyder.

5. Ten slotte

Ons vertrou dat lede hierdie FEDSAS-bydrae sinvol en nuttig sal vind.

Vriendelike groete

Paul Colditz

Hoof- uitvoerende beampte

12 Julie 2010

Gedragkode vir leerders

Deel 1

Etiekkode

Ek verbind my plegtig tot die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, en ek onderneem om die reg en die regstelsel te respekteer, te onderhou en te bevorder.

Ek verbind my daartoe om:

- hierdie gedragkode en al die reëls en regulasies van Laerskool Gamtoosvallei getrou na te kom;
- hoë morele en etiese standaarde te handhaaf;
- daarna te streef dat my optrede altyd verantwoordelik en ter bevordering van die skool se goeie naam sal wees;
- my skoolwerk met ywer, pligsgetrouheid en toewyding te doen; en
- die nodige hoflikheid en respek teenoor alle personeel, medeleerders en besoekers te betoon.

Ek onderwerp my aan enige dissiplinêre maatreël indien ek sou versuim om enige bepaling of maatreël in die skool se gedragkode na te kom.

(Die skool kan meer bepaalde waardes na willekeur hier invoeg.)

GETEKEN TE

OP HIERDIE

DAG VAN

20

LEERDER

Deel 2

Gedragkode en -reëls

1. Inleiding

Hierdie dokument is die gedragkode van Laerskool Gamtoosvallei , soos die beheerliggaam dit op (voeg datum in) goedgekeur het. Die beheerliggaam het die ouers, leerders en opvoeders van die skool oor die inhoud van die gedragkode geraadpleeg. Die gedragkode is opgestel in ooreenstemming met die toepaslike bepalings van die Grondwet van die Republiek van Suid Afrika, Wet 108 van 1996; die Suid-Afrikaanse Skolewet, Wet 84 van 1996 ('die Skolewet'); die Wet op Nasionale Onderwysbeleid, Wet 27 van 1996; Riglyne vir Gedragkode vir Leerders (Algemene Kennisgewing 776 in Staatskoerant 18900 van 15 Mei 1998); die Regulasies met betrekking tot Apparate vir Dwelmitoetsing en die Prosedure wat gevolg moet word (GK 1140 in Staatskoerant 31417 van 19 September 2008); Regulasies vir Veiligheidsmaatreëls by Openbare Skole (GK 1040 in Staatskoerant 22754 van Oktober 2001, soos gewysig) en toepaslike provinsiale wetgewing.

2. Doel

Hoewel die Staat verplig bly om opvoeding beskikbaar en toeganklik te maak, moet dít aangevul word met die toewyding en verbintenis van verantwoordelike rolspelers, naamlik opvoeders, leerders en ouers. Hierdie gedragkode is bedoel om sodanige toewyding en verbintenis te bevorder.

Die doel van hierdie gedragskode is om 'n gedissiplineerde en doelgerigte skoolomgewing te vestig wat toegewy is aan die bevordering en handhawing van die gehalte van die leerproses.

Die gedragskode onderskryf die skool se missiestelling.

Leerders en hul ouers/voogde moet hulself van die skool se gedragskode en die bepalings daarvan vergewis. Sodra leerders by die skool/koshuis ingeskryf is, is hulle onderworpe aan die gedragskode, en moet hulle dit stiptelik nakom. Indien leerders die gedragskode oortree of minag, sal daar ooreenkomstig die dissiplinêre prosedure vir leerders teen hulle opgetree word.

3. Gedragskode

Algemene reëls

- 3.1 Leerders sal hulle te alle tye as goeie ambassadeurs van die skool en ooreenkomstig die etiekkode van die skool gedra.
- 3.2 Terwyl leerders in die skool se drag of enige gedeelte daarvan geklee is wat voldoende is om hulle in die oë van die publiek met die skool te verbind, of terwyl leerders die skool verteenwoordig, hetsy direk of indirek, hetsy as deelnemers, ondersteuners, helpers, toeskouers of andersins, sal hulle hulself van enige gedrag weerhou wat die skool, personeel of hul medeleerders in 'n slegte lig kan stel.
- 3.3 In hul wisselwerking met die skoolhoof, adjunkskoolhoof, opvoeders en ander skoolpersoneel, moet leerders te alle tye die nodige hoflikheid en respek betoon en hulle weerhou van optrede wat op oneerbiedigheid of opstandigheid neerkom.
- 3.4 In hul wisselwerking met mekaar, moet leerders sover moontlik selfbeheersing aan die dag lê en wedersydse respek en verdraagsaamheid betoon. In die besonder moet leerders hulle weerhou van enige gedrag wat daarop gemik is om die fisiese,

geestelike en morele welstand van enige ander leerder te skend, of wat daartoe kan aanleiding gee. Enige seksuele of onbehoorlike fisiese kontak tussen leerders op die skoolterrein of enige ander plek waar hulle as leerders van die skool uitgeken kan word, is streng verbode.

- 3.5 'n Opvoeder van die skool sal oor dieselfde regte as 'n ouer beskik wat betref die beheer en dissipline van die leerder volgens die gedragskode, sowel gedurende die leerder se skoolbywoning as gedurende enige skoolaktiwiteit.
- 3.6 Leerders mag nie in die klaskamer, saal of biblioteek eet of drink nie. Die kou van kougom gedurende skoolaktiwiteite is verbode.
- 3.7 Selfoongebruik gedurende skoolaktiwiteite is streng verbode. Oproepe mag slegs in noodgevalle en met die toestemming van die skoolhoof gemaak word.
- 3.8 Die rook, besit en/of gebruik van tabakmiddels, drank, ander alkoholiese middels of dwelmmiddels gedurende enige skoolaktiwiteit of wanneer leerders in skooldrag geklee is, is verbode.
- 3.9 In geval van 'n redelike vermoede dat leerders hulself aan 'n oortreding van hierdie gedragskode of die landswette skuldig gemaak het, het die skoolhoof of 'n opvoeder die reg om sodanige leerders en/of die eiendom in hul besit vir enige gevaarlike wapens, gewere, dwelms of ander skadelike en gevaarlike middels, gesteelde goedere of pornografiese materiaal te deursoek wat die leerders moontlik op die skoolterrein kon bring. Sodanige leerders se menswaardigheid sal deurentyd gerespekteer word, en dus sal die deursoeking privaat, deur persone van dieselfde geslag, en in die teenwoordigheid van nóg 'n persoon geskied. Die deursoekingsproses en -uitkoms moet opgeteken word.
- 3.10 Enige optrede wat die administrasie, dissipline of doeltreffendheid van die skool onbillik benadeel, sal as 'n oortreding van hierdie gedragskode beskou word.
- 3.11 Skuldigbevinding deur 'n hof aan 'n strafregtelike oortreding sal as 'n oortreding van hierdie gedragskode beskou word.

3.12 Oortredings wat tot skorsing en/of uitsetting kan lei, sluit in, maar is nie beperk nie tot:

- optrede wat ander se veiligheid bedreig en wat die regte van ander skend;
- die besit, dreigement of gebruik van gevaarlike wapens;
- die besit, gebruik, verhandeling of sigbare bewys van narkotiese of ongemagtigde dwelms, alkohol en bedwelmende middels van enige aard;
- bakleiery, aanranding of mishandeling;
- onsedelike gedrag of 'n gevloek;
- die aanneem of voorhou van 'n vals identiteit;
- enige vorm van haatspraak, seksisme, rassisme of ander antisosiale gedrag;
- diefstal of die besit van gesteelde goedere, wat die diefstal of besit van toets- of eksamenvraestelle voor sodanige toets of eksamen insluit;
- onregmatige optrede teenoor en/of vandalisme, die vernietiging of beskadiging van skool eiendom wat die aanbring van graffiti sou insluit;
- oneerbiedigheid, aanstootlike gedrag en verbale mishandeling gerig teen opvoeders of ander skoolpersoneel of -leerders;
- herhaalde oortredings van skoolreëls of hierdie gedragskode;
- strafregtelike en onderdrukkende gedrag, soos verkragting en geslagsgebaseerde teistering;
- viktimisasie, afknouery en intimidasie van ander leerders;
- die oortreding van eksamenreëls; en
- opsetlike en bewuste verstrekking van vals inligting, of die vervalsing van dokumente, ten einde onbehoorlike voordeel te bekom.

4. Klasreëls

4.1 Die klasopvoeder moet, ná oorleg met die klasleerders sowel as hul ouers, klasreëls opstel wanneer hierdie gedragskode aanvaar word, en aan die begin van elke daaropvolgende skooljaar.

- 4.2 Die klasreëls moet skriftelik opgestel word en –
- 4.2.1 onmiddellik by die skoolhoof en die skoolbeheerliggaam ingedien word;
 - 4.2.2 in duidelik leesbare skrif op 'n prominente plek in die klaskamer aangebring word; en
 - 4.2.3 aan alle leerders en hul ouers beskikbaar gestel word.
- 4.3 Leerders moet stiptelik en volledig voldoen aan die klasreëls sowel as enige mondelinge opdragte wat die klasopvoeder of enige personeellid gee, en wat redelikerwys noodsaaklik is om hierdie gedragskode uit te voer en/of om die skool behoorlik en professioneel te bestuur.
- 4.4 Enige oortreding van die klasreëls sal as 'n oortreding van hierdie gedragskode en skoolreëls beskou word.

5. Reëls met betrekking tot voorkoms en skooldrag

5.1 Skooldrag

- 5.1.1 Die voorgeskrewe skooldrag moet gedurende skoolure én ander skoolaktiwiteite soos wat die beheerliggaam bepaal, gedra word.
- 5.1.2 Skooldrag moet altyd skoon en netjies wees. Wat onderhemde betref, mag seuns slegs 'n effekleurige, wit onderhemp dra wat onder geen omstandighede sigbaar mag wees nie.
- 5.1.3 Kleredragreëls (*Voeg u skool se kleredragreëls hier in*)

Seuns: Winter:

Somer:

Sport:

Dogters: Winter:

Somer:

Sport:

- 5.1.4 Geen musse of hoofbedekkings buiten dié wat in die kleredragreëls voorgeskryf word, mag gedra word nie.
- 5.1.5 Die beheerliggaam kan na goeddunke toestemming verleen dat leerders by sekere geleenthede burger-/gewone drag dra. Sodanige drag moet netjies en welvoeglik wees.

5.2 Voorkoms

5.2.1 Hare

Dogters

- Haarkleur moet te alle tye natuurlik vertoon. Geen onnatuurlike strepe word toegelaat nie.
- Hare wat oor die kraag hang, moet vasgemaak word.
- Slegs haarbykomstighede (linte, kammetjies en bolletjies) wat by die skool se kleure pas, mag gedra word.
- Hare moet stewig vasgemaak wees.
- Vals haarstukke of vlegsels is verbode.

Seuns

- Hare moet kort en netjies geknip wees.
- Die gedeelte om die ore moet skoongeknip wees. Hare mag nie aan die ore raak wanneer die hare regaf gekam word nie.
- Wanneer die hare afgekam word, mag dit nie die wenkbroue raak nie.
- Wangbaard ("sideburns") kan tot by die middel van die oor strek.
- Hare moet agter reëlmatig opgesny word.
- Hare mag nie uitermate van die kop wegstaan nie. Geen vreemde haarstyle word toegelaat nie.

- Haarstyle wat onder uitgeskeer of -geknip word, oftewel “undercuts”, is verbode.
- Haarkleur moet te alle tye natuurlik vertoon. Geen onnatuurlike strepe word toegelaat nie.
- Geen musse mag gedra word nie.

5.2.2 Juwele

- Geen juwele, soos ringe, armbande (rekkies óf leer) of kettings, word toegelaat nie.
- Slegs polshorlosies word toegelaat.
- Die dra van liggaamsjuwele, soos neus-, tong- en wenkbroujuwele, is verbode. Wat ooringe vir dogters betref, mag slegs een goue of silwer knoppie of standaard- goue of silwer ringetjie per oor gedra word, en wel in die onderste gaatjie indien daar meer as een is.
- Geen steentjies van enige aard word toegelaat nie.

5.2.3 Naels

- Naels mag nie oor die vingerpunte steek nie.
- Geen naellak mag gedra word nie.

5.2.4 Grimering

- Geen maskara, oogomlyner of blosser word toegelaat nie.

6. Sport- en buitemuurse aktiwiteite

6.1 Deelnemers aan sport- en buitemuurse aktiwiteite

6.1.1 Leerders wat gekies word om die skool as deelnemers in enige sport- of ander buitemuurse aktiwiteite te verteenwoordig, moet gedurende en ná deelname aan sodanige aktiwiteit in die sportdrag, skooldrag of ander voorgeskrewe drag geklee wees soos wat die opvoeder wat vir daardie aktiwiteit verantwoordelik is, bepaal.

6.1.2 Alle leerders wat aan voormelde aktiwiteite deelneem, sal lojaal wees teenoor die skool en mededeelnemers. In die besonder moet deelnemers betyds en stiptelik by die plek aanmeld waar die aktiwiteit plaasvind of van waar deelnemers na die betrokke plek van deelname vertrek. Leerders wat gekies is om die skool in 'n aktiwiteit te verteenwoordig kan slegs van bywoning verskoon word indien 'n skriftelike verskoning vooraf aan die sport- of kultuurhoof oorhandig word. Onvermydelike afwesigheid van 'n aktiwiteit sal slegs verskoon word indien die sport- of kultuurhoof nie later nie as drie dae na afloop van die betrokke aktiwiteit 'n skriftelike verskoning ontvang.

6.1.3 Leerders wat die skool by sportaktiwiteite verteenwoordig, sal te alle tye hoflik optree teenoor, en aan die beslissings, voorskrifte en opdragte voldoen van:

6.1.3.1 die sporthoof en die opvoeder wat by die bepaalde sport betrokke is;

6.1.3.2 die skeidsregter of beoordelaar ten aansien van die betrokke aktiwiteit; en

6.1.3.4 die spankaptein.

6.1.4 Alhoewel daar aanvaar word dat leerders wat aan sportaktiwiteite deelneem dit met oorgawe en volle inspanning doen, moet sodanige leerders steeds selfbeheersing en dissipline aan die dag lê. In die besonder moet leerders hulle van enige onsportiewe gedrag, vuil of beledigende taal, betrokkenheid in gevegte of voorvalle, of enige vuil of onbehoorlike spel weerhou.

6.2 Toeskouers en ondersteuners by sport- en ander buitemuurse aktiwiteite

6.2.1 Alle leerders wat enige skoolaktiwiteit as toeskouers of ondersteuners bywoon, sal, benewens die nakoming van die bepalinge van hierdie gedragskode, hulle van ontwrigtende, onbehoorlike, opstandige, onnodig

opruiende of onbetaamlike gedrag weerhou. In die besonder mag leerders nie negatief op die beslissings van beoordelaars of skeidsregters reageer nie.

6.2.2 Leerders wat enige skoolaktiwiteit as toeskouers of ondersteuners bywoon, sal hulle onderwerp aan en neerlê by enige opdragte en aanwysings wat hulle voor, gedurende én na afloop van die betrokke aktiwiteit ontvang van die skoolhoof, enige opvoeder, lid van die Verteenwoordigende Raad van Leerders (VRL), ander skoolleiers, of ouers wat die skoolhoof aangestel het om met die vervoer, toesig of beheer van leerders te help wat na of van die betrokke aktiwiteit vervoer word, of dit bywoon.

6.2.3 Bostaande reëls geld ook enige deelname aan enige ander buitemuurse aktiwiteite buiten sport, behalwe waar dit ooglopend nie van toepassing is nie.

7. Skooleiendom

7.1 'Skooleiendom' sluit die volgende in:

7.1.1 Die grond en geboue wat deur die skool beset word sowel as enige permanente aanhegting aan sodanige grond en geboue

7.1.2 Alle ander eiendom, wat toerusting, boeke, voorraad, motorvoertuie en dies meer insluit, wat die skool besit, huur of berg, of vir die beskadiging of verlies waarvan die skool wetlik aanspreeklik gehou kan word

7.2 Aangesien die skool ontwikkel en opgerig is vir gebruik deur alle leerders wat daar skoolgaan, is alle leerders verplig om alles in hul vermoë te doen om die skool se eiendom te bewaar, sodat dit tot voordeel van alle huidige en toekomstige leerders van die skool gebruik kan word.

- 7.3 Geen leerder mag enige skool eiendom van die skoolperseel verwyder sonder die vooraftoestemming van die skoolhoof of 'n opvoeder van die skool nie.
- 7.4 Leerders mag nie enige eiendom van die personeel van die skool, medeleerders, besoekers aan die skool, of lede van die publiek hanteer, beskadig, merk, skend of vernietig nie. Hierdie reël geld eiendom op die skoolterrein, in die onmiddellike omgewing van die skool, by of naby die plek van enige skoolaktiwiteit, sowel as enige voertuig waarmee leerders vervoer word en die eiendom daarop.
- 7.5 Leerders mag nie enige skool eiendom beskadig, skend of vernietig nie. Enige leerder wat enige skool eiendom opsetlik misbruik, beskadig of verniel, moet dit vervang of daarvoor betaal. Vernietiging en/of beskadiging van eiendom is 'n strafbare oortreding.

8. Die Verteenwoordigende Raad van Leerders (VRL) en skoolleiers

- 8.1 Die VRL en skoolleiers is saam met die personeel van die skool verantwoordelik vir algemene skooldisipline.
- 8.2 VRL-lede en ander skoolleiers moet leerders wat oortree na die personeel van die skool bring, waarna lynfunksies gevolg sal word.
- 8.3 Alle leerders moet enige redelike voorskrif van 'n lid van die VRL of 'n ander skoolleier gehoorsaam, en moet die VRL en ander skoolleiers ondersteun en samewerking verleen in die behoorlike uitvoering van hul pligte.

9. Skoolkennisgewings

- 9.1 Alle leerders is verplig om alle kennisgewings wat die beheerliggaam, skoolhoof of 'n opvoeder van die skool vir dié doel aan leerders uitreik, aan hul ouers te oorhandig, en om enige ontvangserkenning wat die ouers moet voltooi, stiptelik aan die klasopvoeder te voorsien.

10. Skoolwerk en huiswerk

- 10.1 Daar sal te alle tye 'n ordelike atmosfeer in die klaskamer heers. Leerders mag nie onderrig versteur of verhinder nie.
- 10.2 Leerders moet klasopdragte stiptelik nakom.
- 10.3 Alle leerders sal 'n huiswerkboek ingevolge die skoolhoof of klasopvoeder se voorskrifte hou en bywerk.
- 10.4 Leerders moet die voorgeskrewe huiswerk doen en dit stiptelik teen die bepaalde spertyd by die betrokke opvoeder indien. Versuim om aan hierdie reël te voldoen kan slegs verskoon word indien die leerder op die dag waarop die huiswerk voltooi moes gewees het, 'n skriftelike nota van sy/haar ouers met 'n aanvaarbare verduideliking vir die versuim aan die opvoeder oorhandig.
- 10.5 Alle leerders moet hul voorgeskrewe skoolwerk met ywer, pligsgetrouheid en toewyding doen om sodoende 'n deurlopende werksetiek te ontwikkel. Versuim om aan hierdie reël te voldoen, sonder 'n aanvaarbare verskoning, sal as 'n oortreding van hierdie reël beskou word.
- 10.6 Leerders is verplig om enige werk wat hulle misgeloop het, so spoedig moontlik in te haal.
- 10.7 Leerders beweeg vinnig in enkelgelid van die een klas na die volgende. Gesels in groepe of kleedkamerbesoeke gedurende klasruilings is nie toelaatbaar nie.

11. Toetse en eksamens

- 11.1 Alle leerders is verplig om hulle aan die toetse en eksamens wat deur die opvoeders aan hulle opgedra word, te onderwerp. Versuim om aan hierdie reël te voldoen sal slegs in uitsonderlike gevalle verskoon word, mits die ouers van die

betrokke leerder op die vroegs moontlike geleentheid 'n volledige en aanvaarbare skriftelike verduideliking aan die skoolhoof oorhandig.

- 11.2 Leerders moet hulle met die afneem van toetse of eksamens van enige vorm van oneerlikheid weerhou.

12. Motorvoertuie en motorfietse

- 12.1 Leerders mag nie motorvoertuie of motorfietse op die skoolterrein bring nie, tensy hulle oor die vooraf- skriftelike toestemming beskik van die skoolhoof of 'n ander personeellid wat deur die skoolhoof genomineer is, en tensy hulle stiptelik aan enige voorwaardes voldoen waaraan gemelde toestemming onderhewig kan wees. Indien 'n leerder nie in besit is van sodanige toestemming wanneer hy/sy deur enige lid van die personeel, beheerliggaam of VRL of 'n skoolleier versoek word om dit te toon nie, sal daar aanvaar word dat hy/sy nie oor sodanige toestemming beskik nie, totdat hy/sy die teendeel kan bewys.
- 12.2 Die bestuur van 'n motorvoertuig of motorfiets deur 'n leerder sodat dit 'n gevaar of moontlike nadeel vir ander leerders op die skoolterrein of ander leerders en lede van die publiek in die onmiddellike omgewing van die skoolterrein inhou, is streng verbode.
- 12.3 Leerders sal te alle tye die verkeersreëls op en om die skoolterrein nakom.
- 12.4 Alle motorvoertuie, motorfietse en fietse word op eie risiko op en om die skoolterrein parkeer.

13. Stiptelikheid

- 13.1 Leerders sal op die bestemde tyd aan die begin van die skooldag en met die aanvang van enige ander skoolaktiwiteit opdaag. Wanneer leerders laat kom, moet hulle 'n skriftelike verskoning van hul ouers verskaf. Leerders wat laat

opdaag, moet eers by die kantoor aanmeld voordat hulle na hul betrokke klas gaan.

(Skool kan skooltye hier invoeg).

14. Afwesigheid van skool

- 14.1 Leerders mag slegs in uitsonderlike gevalle afwesig wees van die skool, en dan ook slegs met die skriftelike toestemming van die skoolhoof, of sy/haar verteenwoordiger indien die skoolhoof nie beskikbaar is nie.
- 14.2 Afwesigheid van die skool sonder 'n aanvaarbare verskoning word as stokkiesdraaiery beskou, wat streng verbode is.
- 14.3 Leerders wat vir een tot drie agtereenvolgende dae van die skool afwesig is, moet met hul terugkeer 'n skriftelike verduideliking van hul ouers voorlê. Afwesigheid vir meer as drie agtereenvolgende dae sal slegs verskoon word indien 'n brief deur 'n geregistreerde mediese praktisyn voorgelê word, buiten in die geval van dood of trauma in die leerder se gesin of om 'n ander rede wat deur die skoolhoof goedgekeur word.

15. Omgewing

- 15.1 Leerders het die reg op 'n veilige omgewing en skool wat bevorderlik is vir opvoeding.
- 15.2 Leerders mag nie die skoolgronde of -geboue bemors nie.
- 15.3 Leerders wat toeskouers of ondersteuners by enige skoolaktiwiteit is, moet die terrein wat hulle beset netjies en skoon agterlaat, en moet seker maak dat alle rommel opgeruim en in vullishouers geplaas word.
- 15.4 Leerders moet toilette skoon agterlaat.

- 15.5 Enige optrede of versuim deur leerders wat 'n gesondheidsgevaar vir ander leerders veroorsaak of moontlik kan veroorsaak, moet vermy word.
- 15.6 Geen slagspreuke (graffiti), plakkers, plakkate en dergelike dinge mag sonder die toestemming van die skoolhoof op enige oppervlak by die skool aangebring word nie.
- 15.7 Leerders moet gehoor gee aan die redelike opdragte van die skoolhoof, enige opvoeder, lid van die VRL of 'n ander skoolleier met betrekking tot die handhawing van 'n skoon en higiëniese skoolomgewing.

16. Vrystelling van bepalinge van die gedragskode

- 16.1 Leerders kan op kulturele, godsdienstige of mediese gronde skriftelik by die beheerliggaam aansoek doen om algehele of gedeeltelike vrystelling van een of meer van die items wat in die gedragskode vervat is.
 - 16.2 Sodanige aansoek moet volledige redes én stawende bewyse insluit. Die bewyslas rus dus op die leerder om die aansoek om vrystelling te staaf.
 - 16.3 Aansoeke om vrystelling sal slegs aan die begin van elke skooljaar oorweeg word, tensy dringendheid of veranderende omstandighede aangevoer kan word.
 - 16.4 In die oorweging van 'n aansoek om vrystelling sal die beheerliggaam geregtig wees om enige inligting in te win wat hy vir 'n regverdigte beoordeling van die aansoek kan nodig ag.
 - 16.5 Die beheerliggaam sal die aansoek om vrystelling met die nodige erns en verantwoordelikheid, en binne die raamwerk van die Grondwet en hofuitsprake oorweeg, en die leerder skriftelik van sy besluit inlig.
17. In geval van die oortreding van enige bepaling in hierdie gedragskode of die skool se koshuisreëls sal die voorgeskrewe dissiplinêre prosedure gevolg word.

GETEKEN TE PATERASIE OP HIERDIE 19 DAG VAN MAY 2025

Beheerliggaamvoorsitter

Skoolhoof

Deel 3

Prosedure vir dissiplinêre optrede teen leerders

In geval van die oortreding van enige bepaling wat in die gedragskode vir leerders voorgeskryf word, moet hierdie dissiplinêre prosedure gevolg word. Vir die toepassing van hierdie dissiplinêre prosedure word wangedrag in drie kategorieë verdeel. Dit stem ooreen met die verskillende dissiplinêre stappe wat gedoen kan word en die verskillende prosedures wat gevolg kan word in die hantering van wangedrag.

Vir doeleindes van prosedurele aangeleenthede sal oortredings van koshuisreëls as oortredings van die gedragskode beskou word, en sal dieselfde prosedurele vereistes, met die nodige aanpassings na gelang van omstandighede, geld.

Enige verwysing na die beheerliggaam in hierdie dissiplinêre prosedure sluit die dissiplinêre komitee van die beheerliggaam in.

1. Dissiplinêre optrede

1.1 Minder ernstige oortredings

1.1.1 Kategorie A-wangedrag

Enige oortreding van 3.1, 3.6–3.7, 4, 5, 6.1.1–6.1.3, 6.2.2, 8.3, 9, 10, 12.1, 13, 15.2, 15.3 en 15.7 van die gedragskode

In geval van die oortreding van enige van bovermelde bepalings, moet sodanige oortreding na 'n opvoeder van die skool verwys word, en is sodanige opvoeder by magte om die volgende strafmaatreëls toe te pas:

- a) 'n Mondelinge of skriftelike waarskuwing
- b) Skoolwerk onder toesig wat tot die leerder se vordering by die skool sal bydra én die skoolomgewing sal verbeter, met dien verstande dat die ouers betyds ingelig en die veiligheid van die kind verseker word
- c) Die uitvoer van pligte deur die oortreder ten gunste van die persoon/instansie wat deur die oortreding benadeel is
- d) Opskorting van deelname aan skoolaktiwiteite, soos sport en kultuur (wat sosiale geleenthede uitsluit)

1.1.2 Kategorie B-wangedrag

Enige oortreding van 3.2–3.4, 3.8–3.10, 6.2.1, 7.2–7.5, 11, 12.2, 12.3, 14, 15.4 en 15.6 van die gedragskode

In geval van die oortreding van enige van bovermelde bepalings, moet sodanige oortreding na die skoolhoof verwys word, en is die skoolhoof by magte om die volgende strafmaatreëls toe te pas:

- a) Enige van die strafmaatreëls in 1.1.1(a) tot (d) hier bo, waartoe die volgende bygevoeg kan word:
- b) Uitsluiting van deelname aan sosiale geleenthede van die skool
- c) Ooreengekome, bekostigbare vergoeding
- d) Die herstel of vervanging van beskadigde eiendom
- e) Gemeenskapsdiens vir tot ses uur

1.2 Ernstige oortredings

1.2.1 Kategorie C-wangedrag

Enige oortreding van 3.12 van die gedragskode

In geval van die oortreding van enige van bovermelde bepalings, moet sodanige oortreding na die beheerliggaam verwys word, en is die beheerliggaam by magte om die volgende strafmaatreëls toe te pas:

- a) Enige van die strafmaatreëls in 1.1.1(a) tot (d) en 1.1.2(b) tot (e) hier bo, waartoe die volgende bygevoeg kan word:
- b) In geval van die oortreding van die gedragskode deur lede van die VRL en ander skoolleiers:

Saam met of as alternatief vir bogenoemde, skorsing van pligte vir 'n tydperk van tot ses weke, of afdanking en permanente verwydering uit die VRL of 'n ander leiersamp in die skool

- c) Na afloop van 'n verhoor waarin enige leerder skuldig bevind is aan die oortreding van die bepalings van die gedragskode, kan die beheerliggaam sodanige leerder enige van voormelde strawwe oplê, of die leerder skors, of by die Onderwyshoof aanbeveel dat die leerder uit die skool uitgesit word.

1.2.2 Indien daar op slegs skorsing as 'n straf besluit word, kan die beheerliggaam die leerder vir tot sewe skooldae skors.

1.2.3 Indien die beheerliggaam besluit om die uitsetting van die leerder by die Onderwyshoof aan te beveel kan die beheerliggaam die leerder vir 'n redelike tydperk van tot veertien skooldae skors, hangende die Onderwyshoof se beslissing.

1.2.4 Na afloop van 'n verhoor waarin enige leerder aan die oortreding van koshuisreëls skuldig bevind word, kan die beheerliggaam sodanige leerder enige van voormelde strawwe oplê, of die leerder vir enige gepaste tydperk van koshuisinwoning skors, of die leerder uit die koshuis uitsit.

(Skole met koshuise kan koshuisspesifieke strawwe hier invoeg.)

2. Voorkomende skorsing

Die beheerliggaam kan, op redelike gronde en as 'n voorsorgmaatreël, 'n leerder wat vermoedelik ernstige wangedrag (kategorie C) gepleeg het vir tot sewe skooldae van skoolbywoning skors, maar kan slegs sodanige skorsing oplê nadat die leerder 'n redelike geleentheid ontvang het om verhoë in verband met sodanige skorsing aan die beheerliggaam te rig.

3. Dissiplinêre verhoor

3.1 Voorlopige ondersoek

Wanneer 'n leerder na bewering of vermoedelik 'n ernstige oortreding (kategorie C) begaan het, kan die skoolhoof 'n ondersoekbeampte aanstel. Laasgenoemde sal inligting insamel sodat die skoolhoof kan besluit of 'n dissiplinêre verhoor nodig is.

3.2 Verhoor

- 3.2.1 Die ondersoekbeampte stel 'n klagstaat op, en die ouers en leerder ontvang skriftelik kennis van die klag en die plek, datum en tyd van die verhoor. Hierdie reëlins word in oorleg met die dissiplinêre komitee getref.
- 3.2.2 Die kennisgewing moet genoeg inligting bevat oor die datum, plek en aard van die beweerde oortreding.
- 3.2.3 Minstens vyf skooldae moet tussen die oorhandiging van die kennisgewing en die verhoor verloop.
- 3.2.4 Die beheerliggaam stel die dissiplinêre komitee aan. Die voorsitter van die komitee moet 'n lid van die beheerliggaam wees. Die dissiplinêre komitee sal die bevoegdheid hê om die dissiplinêre verhoor namens die beheerliggaam te behartig en af te handel, so volledig asof dit deur die beheerliggaam self gedoen is, en sal geregtig wees om alles te doen wat die beheerliggaam kragtens toepaslike wetgewing mag doen, wat insluit die oplegging en afdwinging van enige strafmaatreël en die aanbeveling van uitsetting by die Onderwyshoof.

Hierdie oordrag van bevoegdheid belet egter nie die beheerliggaam om sodanige bevoegdhede self uit te oefen nie.

- 3.2.5 Die leerder moet deur sy/haar ouer of 'n persoon wat deur die ouer aangewys word, bygestaan word. In geval van ernstige oortredings het die leerder die reg om aansoek te doen om deur 'n regsverteenwoordiger of ander persoon wat deur die ouer van die leerder aangewys word, verteenwoordig te word. Sodanige aansoek moet minstens twee skooldae voor die aanvang van die verhoor aan die voorsitter van die dissiplinêre komitee gerig word. Geen ander persone behalwe bogenoemde mag die verhoor namens die beskuldige leerder bywoon nie.
- 3.2.6 Wanneer 'n leerder regsverteenwoordiging het, kan die leerder die dissiplinêre prosedure verkort deur 'n pleit-en-vonnis-ooreenkoms met die voorsittende beampte te sluit.
- 3.2.7 Benewens minderjarige leerders se reg om deur middel van tussengangers te getuig, soos dit in artikel 8(7)–(9) van die Skolewet uiteengesit word, sal minderjarige leerders (hetsy as beskuldigdes of as getuies) ook geregtig wees om gedurende dissiplinêre verrigtinge deur hul ouers of 'n opvoeder van hul keuse bygestaan te word. 'n Persoon wat 'n leerder bystaan, sal egter nie geregtig wees om enige vrae namens die leerder te beantwoord of die dissiplinêre komitee toe te spreek nie.
- 3.2.8 Leerders wat by dissiplinêre verrigtinge betrokke is, sal ook geregtig wees op ondersteuning, advies en berading deur opvoeders wat vir daardie doel deur die skoolhoof of die beheerliggaam aangewys is, met dien verstande dat sodanige opvoeder nie die leerder by die dissiplinêre verhoor mag bystaan tensy die ouer van die leerder die opvoeder daartoe magtig nie.
- 3.2.9 Indien die leerder en/of sy/haar ouers en/of verteenwoordiger ondanks behoorlike kennisgewing afwesig is, kan die verhoor in hul afwesigheid voortgaan.
- 3.2.10 Die verhoor moet billik en regverdig wees, en sal volgens die voorskrifte van die toepaslike provinsiale wetgewing geskied. Die aanklaer en leerder (of die leerder se verteenwoordiger namens die leerder, indien van toepassing) moet die geleentheid gegun word om hul saak te stel, kan vrae aan getuies stel, kan

getuies roep, en kan dokumente wat op die saak betrekking het, ondersoek of voorlê.

3.2.11 Die lede van die dissiplinêre komitee sal self ook geregtig wees om getuies te roep, bykomende getuies of getuienis aan te vra, vrae aan getuies te stel, of enige aspek verder te ondersoek of te laat ondersoek wat billikheid en regverdigheid kan bevorder.

3.2.12 Nadat die getuienis aangehoor is, neem die komitee 'n besluit oor die leerder se skuld of onskuld. Vir doeleindes hiervan, of vir doeleindes van 'n beslissing oor enige geskil wat gedurende die verrigtinge ontstaan, sal die komitee geregtig wees om vir 'n redelike tydperk te verdaag ten einde sy beslissing te oorweeg. Sodanige oorweging sal agter geslote deure geskied en slegs deur lede van die komitee bygewoon word.

3.2.13 Indien die leerder skuldig bevind word, sal die leerder en die aanklaer nóg 'n geleentheid ontvang om getuienis aan te bied en/of verhoër te word oor versagterende en verswarende omstandighede wat die komitee in ag moet neem ten einde 'n gepaste straf op te lê. Ten einde 'n gepaste straf te oorweeg, sal die komitee geregtig wees om weer vir 'n redelike tydperk te verdaag. Sodanige oorweging sal ook agter geslote deure geskied en slegs deur lede van die komitee bygewoon word.

3.3 Uitspraak en strafmaatreël

3.3.1 In geval van 'n skuldigbevinding moet die beslissing van die dissiplinêre komitee, wat die opgelegde sanksie insluit, binne hoogstens vyf skooldae skriftelik aan die leerder en sy/haar ouers en die aanklaer oorgedra word.

3.3.2 Ondanks enige skuldigbevinding en strafmaatreël wat deur die beheerliggaam opgelê word, kan enige belanghebbende enige oortreding van die gedragskode wat op 'n strafregtelike oortreding kan neerkom, vir ondersoek na die Suid-Afrikaanse Polisie diens verwys.

4. Interne appèl

- 4.1 'n Party wat ontevrede is met die uitslag van dissiplinêre verrigtinge voor die beheerliggaam se dissiplinêre komitee sal die reg hê om binne 24 uur nadat hy/sy die skriftelike uitslag ontvang het, skriftelik by die voorsitter van die beheerliggaam teen die skuldigbevinding, die opgelegde strafmaatreël, of albei, te appelleer.
- 4.2 Die kennisgewing van appèl moet die gronde vir die appèl duidelik uiteensit.
- 4.3 Binne 24 uur ná ontvangs van die kennisgewing van appèl moet die voorsitter van die beheerliggaam 'n appèlkomitee saamstel wat uit 'n lid van die beheerliggaam as voorsitter, en minstens twee ander kundige persone bestaan. Die lede van die dissiplinêre komitee wat die saak aangehoor het, kan nie in die appèlkomitee ook dien nie.
- 4.4 Die voorsitter van die beheerliggaam moet die kennisgewing van appèl aan die voorsitter van die appèlkomitee en die ander party in die verrigtinge voor die dissiplinêre komitee oorhandig, en toesien dat die rekord van die dissiplinêre verrigtinge tot die appèlkomitee se beskikking gestel word.
- 4.5 Die ander party sal geregtig wees om binne 24 uur ná ontvangs van die kennisgewing van appèl in reaksie daarop vertoë aan die voorsitter van die appèlkomitee te rig.
- 4.6 Die appèlkomitee sal by oorweging van die appèl beperk wees tot 'n oorweging van die rekord van die verrigtinge voor die dissiplinêre komitee, die kennisgewing van appèl, en enige vertoë wat die ander party voorlê.
- 4.7 Enige party wat verdere getuienis wat nié deel uitmaak van die rekord van die verrigtinge voor die dissiplinêre komitee nie, vir oorweging aan die appèlkomitee wil voorlê, moet skriftelik om toestemming by die voorsitter van die appèlkomitee aansoek doen. In geval van die appellant moet sodanige aansoek in die kennisgewing van appèl vervat wees, en in geval van die ander party moet dit binne 24 uur ná oorhandiging van die kennisgewing van appèl geskied.
- 4.8 Die aansoek om nuwe getuienis voor te lê moet 'n volledige verduideliking bevat waarom die getuienis nie gedurende die dissiplinêre verrigtinge beskikbaar was

of aangebied is nie, moet die aard van die getuienis uiteensit, en moet die tersaaklikheid van die getuienis vir die oorweging van die appèl uiteensit.

4.9 Die appèlkomitee moet binne sewe skooldae ná ontvangs van die kennisgewing van appèl sy besluit skriftelik aan die partye bekend maak.

4.9 Enige strafmaatreël wat deur die dissiplinêre komitee opgelê is, word opgeskort hangende die beslissing van die appèlkomitee.

4.10 Met die oorweging van die appèl kan die appèlkomitee:

- a) die beslissing van die dissiplinêre komitee oor die skuldig- of onskuldigbevinding en/of strafmaatreël ter syde stel of handhaaf;
- b) 'n alternatiewe strafmaatreël oplê (wat 'n swaarder straf insluit); en
- c) enige ander beslissing gee wat die appèlkomitee in die omstandighede as billik of regverdig ag.

5. Algemene bepalings

Die beheerliggaam moet behoorlik van die dissiplinêre verrigtinge rekord hou. Vir hierdie doel kan die beheerliggaam 'n persoon aanwys om die verrigtinge te notuleer of elektronies op te neem. Sodanige persoon sal nie deel uitmaak van die komitee nie.

GETEKEN TE PATERUSJE OP HIERDIE 19 DAG VAN MAART 2025

Beheerliggaamvoorsitter

Skoolhoof

Deel 4

Voorbeelde

1. Kennisgewing van 'n dissiplinêre verhoor
2. Kennisgewing van die uitslag van 'n dissiplinêre verhoor
3. Pleit- en vonnissooreenkoms

KENNISGEWING VAN DIE DISSIPLINÊRE VERHOOR VAN 'N LEERDER, GEDRUK OP DIE BRIEFHOOF VAN LAERSKOOL GAMTOOSVALLEI

Naam van die leerder:

Adres:

Vir handaflewering

Kennisgewing van 'n dissiplinêre verhoor

Neem asseblief kennis dat u op die datum, tyd en plek onderaan hierdie kennisgewing voor die dissiplinêre komitee van die beheerliggaam moet verskyn om te antwoord op die klagte(s) wat teen u ingebring is, waarvan die besonderhede hier onder verskyn:

Klag(te)

U word van wangedrag aangekla aangesien u na bewering:

- 1 reël (*vul reëlnommer in*) van die skool se gedragskode op _____ (*vul datum van oortreding in*) te _____ (*vul plek van oortreding in*) oortree het deur _____ (*gee bondige opsomming van die besonderhede van die oortreding*);
en
- 2 (*Herhaal bostaande indien nóg oortredings beweer word.*)

Let asseblief op die volgende:

1. U is geregtig om gedurende die verrigtinge deur u ouer of iemand wat deur u ouer aangewys is, verteenwoordig te word.

2. Indien u van plan is om van regsverteenwoordiging gebruik te maak, moet die proses vir toestemming daarvoor soos dit in die skool se gedragskode voorgeskryf word, gevolg word. U sal self vir die koste van u regsverteenwoordiging verantwoordelik wees.
3. U sal geregtig wees om getuies wat teen u kan getuig, te ondervra; om self te getuig; om u eie getuies te roep; om dokumentêre getuienis wat teen u aangebied kan word, te ondersoek, en ook self dokumentêre getuienis voor te lê.
4. Dit is u verantwoordelikheid om toe te sien dat getuies wat u wil roep om namens u te getuig, by die verrigtinge teenwoordig is en bly so lank as wat hul teenwoordigheid vereis word.
5. U sal daarop geregtig wees om die komitee oor enige aangeleentheid met betrekking tot die verrigtinge toe te spreek.
6. Die taal waarin die ondersoek gehou sal word, is die taal van die skool. Indien u die dienste van 'n tolk sou benodig, moet u self daarvoor voorsiening maak.
7. Indien u versuim om die verrigtinge by te woon of tot die afhandeling daarvan teenwoordig te wees, kan die verrigtinge in u afwesigheid voortgesit en afgehandel word.
8. Dit is u verantwoordelikheid om u te vergewis van die skool se reëls met betrekking tot dissiplinêre verrigtinge, soos dit in die skool se gedragskode vervat word.
9. Woon asseblief die verrigtinge in skooldrag by.

Datum van verhoor:

Tyd van verhoor:

Plek van verhoor:

SKOOLHOOF

DATUM

Ek, _____, erken hiermee ontvangs van die brief op _____

Handtekening van leerder

Handtekening van ouer

**KENNISGEWING VAN DIE UITSLAG VAN DIE DISSIPLINÊRE VERHOOR VAN 'N LEERDER,
GEDRUK OP DIE BRIEFHOOF VAN LAERSKOOL GAMTOOSVALLEI**

Naam van die leerder:

Naam van die aanklaer:

Adres:

Vir handaflewering

Kennisgewing van die uitslag van 'n dissiplinêre verhoor

Ontvang asseblief kennis van die uitslag van die dissiplinêre verhoor op _____ (*vul datum in*) met betrekking tot die klagte(s) wat teen _____ (*vul naam van leerder in*) ingebring is.

Klag(te)

1. (*Vul bloot in 'skuldig' of 'onskuldig'.*)
2. (*Herhaal bostaande indien nóg oortredings beweer is.*)

Redes vir die bevinding:

(*Verskaf volledige redes vir die komitee se bevinding.*)

Straf

Die straf wat u opgelê word, is soos volg:

1. (*Vul die besonderhede van die straf in.*)

2. *(Herhaal bostaande indien nóg skuldigbevindings uitgebring is.)*

Redes vir die straf

(Verskaf volledige redes vir die komitee se besluit oor die straf.)

Voorsitter: Dissiplinêre komitee

DATUM

Ek, _____, erken hiermee ontvangs van die brief op _____.

Handtekening van leerder

Handtekening van ouer

Handtekening van aanklaer

Pleitooreenkoms tussen die beheerliggaam van LAERSKOOL GAMTOOSVALLEI en (leerder)

1. INLEIDING

Aangesien:

- 1.1 die leerder van _____ (*sit die besonderhede van die klag/klagte hier uiteen*) aangekla word,
kom die partye hierin nou soos volg ooreen:

2. OORLEGPLEGING

- 2.1 Die aanklaer, _____ (naam), is skriftelik deur die beheerliggaam daartoe gemagtig om met die leerder te onderhandel en 'n ooreenkoms aan te gaan.
- 2.2 Die aanklaer en die leerder, wat deur _____ (prokureur) verteenwoordig word, het onderhandel en hierdie ooreenkoms aangegaan met betrekking tot 'n pleit van skuldig deur die leerder en 'n gepaste straf wat deur die beheerliggaam opgelê sal word.
- 2.3 Die aanklaer het met die beheerliggaam en die betrokke slagoffer (*indien 'n medeleerder/die skool of iemand anders as gevolg van die leerder se optrede skade gely het*) oorleg gepleeg en hulle die geleentheid gebied om aanbevelings oor die inhoud van die ooreenkoms te maak. Die betrokke partye is tevrede met die inhoud van die ooreenkoms.

3. DIE LEERDER SE REGTE

- 3.1 Die leerder erken dat hy/sy voor die aangaan van hierdie ooreenkoms ten volle van die volgende regte ingelig was:
- 3.1.1 Dat hy/sy onskuldig geag word totdat hy/sy bo alle redelike twyfel skuldig bewys word
- 3.1.2 Dat hy/sy kan swyg en nie gedurende die verrigtinge hoef te getuig nie

3.1.3 Dat hy/sy nie verplig word om selfbeskuldigende getuienis af te lê nie

3.1.4 Dat hy/sy nie verplig word om hierdie ooreenkoms aan te gaan nie

4. OPSOMMING VAN DIE TERSAAKLIKE FEITE

SIT FEITE HIER UITEEN

5. PLEIT EN FORMELE ERKENNING

- 5.1 Die partye stem saam en het ooreengekom oor die volgende feite. Die leerder pleit soos volg en maak die volgende erkennings:
- 5.2 Die leerder erken dat hy/sy die klag, soos dit in die klagstaat uiteengesit word, gelees het; dat hy/sy die aard en betekenis daarvan verstaan, en dat hy/sy skuldig pleit ten opsigte van die klag van _____ (*herhaal net kortliks die besonderhede van die klag/klagte*), en bevestig die volgende:
- 5.3 Die leerder erken dat hy/sy vrywillig, ongedwonge, ten volle bewus, en sonder onbehoorlike beïnvloeding die ooreenkoms aangegaan het.
- 5.4 Die leerder erken voorts dat hy/sy persoonlik kennis dra van die skulderkennings hier onder:
- 5.5 *SIT FEITE VAN OORTREDING HIER UITEEN*
- 5.6 Die leerder erken ook dat hy/sy deurgaans bewus was dat sy/haar optrede teenstrydig is met die skool se gedragskode, en dat hy/sy gestraf kan word.

6. VERSAGTENDE OMSTANDIGHED

- 6.1 Die leerder het skuldig gepleit.
- 6.2 Die leerder het geen vorige veroordelings nie (indien van toepassing).
- 6.3 *NOEM VERDERE OMSTANDIGHED WAT VAN TOEPASSING KAN WEES*

7. VERSWARENDE OMSTANDIGHED

- 7.1 Die betrokke oortreding is van 'n ernstige aard.
- 7.2 Die oortreding was voorbedag (indien van toepassing).
- 7.3 *NOEM VERDERE OMSTANDIGHED WAT VAN TOEPASSING KAN WEES*

8. OOREENKOMS MET BETREKKING TOT 'N REGVERDIGE STRAF

- 8.1 Die betrokke partye het ooreengekom oor 'n gepaste straf, en versoek die beheerliggaam om die straf op te lê.
- 8.2 Die erns van die ooreenkoms, die belang van die skoolgemeenskap, en die persoonlike omstandighede van die leerder is deur al die partye in ag geneem.
- 8.3 Die partye kom ooreen dat die volgende in die betrokke omstandighede 'n billike en regverdige straf uitmaak:

SIT STRAF HIER UITEEN

GETEKEN TE _____ OP HIERDIE _____ DAG VAN _____ 20__

LEERDER

REGSVERTEENWOORDIGER VAN DIE LEERDER

AANKLAER

Deel 5

Koshuisreëls

Gedragskode vir ouers en besoekers van Laerskool Gamtoosvallei

Konsepgedragskode vir ouers en besoekers

1. Inleiding

Hierdie dokument is die gedragskode vir ouers en besoekers van Laerskool Gamtoosvallei, soos die beheerliggaam dit op (voeg datum in) goedgekeur het. Die beheerliggaam het die ouers, leerders en opvoeders van die skool oor die inhoud van hierdie gedragskode geraadpleeg. Die gedragskode is opgestel in ooreenstemming met die toepaslike bepalinge van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, Wet 108 van 1996; die Suid-Afrikaanse Skolewet, Wet 84 van 1996 ('die Skolewet'); die Regulasies vir Veiligheidsmaatreëls by Openbare Skole (GK 1040 in Staatskoerant 22754 van 12 Oktober 2001, soos gewysig) en toepaslike provinsiale wetgewing.

Die gedragskode is gerig op die skep van 'n harmoniese en gedissiplineerde skoolomgewing waarin leerders deur middel van opvoeders, afrigters, ouers en ondersteuners hulle volle potensiaal kan bereik. Voorts skep dit 'n maatstaf aan die hand waarvan die gedrag van leerders, ouers, opvoeders, afrigters en die bestuur gemeet kan word.

Uit hoofde van die Suid-Afrikaanse Skolewet het die beheerliggaam en die skoolhoof die reg om toegang tot die skoolterrein en skoolaktiwiteite te reguleer. Die beheerliggaam en die skoolhoof is verplig om toe te sien dat niemand wat 'n gevaar vir die leerders, skoolpersoneel of enige ander besoeker aan die skool inhou, toegang tot die terrein verkry nie. Enige besoeker aan die skoolterrein kan vir enige

onwettige dwelmmiddels of gevaarlike voorwerpe deursoek word. Die beheerliggaam behou die reg van toegang tot die skoolterrein, en kan 'n persoon toegang belet indien dit in die skool en die leerders se belang is.

Elke ouer en/of besoeker aan die skoolterrein verbind hom/haar daartoe om:

- hierdie gedragskode en al die reëls en regulasies van Laerskool Gamtoosvallei getrou na te kom;
- hoë morele en etiese standaarde te handhaaf wanneer hy/sy die skoolgrond besoek of skoolaktiwiteite bywoon;
- daarna te streef dat sy/haar optrede altyd verantwoordelik en ter bevordering van die skool se goeie naam sal wees;
- die skool en die leerders met ywer te ondersteun; en
- die nodige hoflikheid en respek teenoor alle personeel, leerders, besoekers en veral skeidsregters te betoon.

2. Vereenselwiging met die skool

Ouers en toeskouers moet hulleself as verteenwoordigers van die skool beskou wanneer hulle wedstryde, byeenkomste, optredes of enige ander skoolaktiwiteite bywoon of hulle kinders by sodanige aktiwiteite ondersteun. Ouers en toeskouers word aangemoedig om die span waarin hulle kinders speel, sowel as soveel moontlik ander skoolspanne, te ondersteun.

3. Gedrag gedurende skoolbesoeke of skoolaktiwiteite

3.1. Ouers en/of besoekers moet so optree dat hulle nie die skool se naam oneer aandoen of personeel of leerders in die verleentheid stel nie, en hulle gedrag moet van so 'n aard wees dat hulle altyd 'n goeie beeld van die skool na buite uitdra en uitbou.

- 3.2. Ouers en/of besoekers moet selfbeheersing toepas en respek, hoflikheid en verdraagsaamheid teenoor mekaar, opvoeders, leerders, mede-toeskouers, afrigters, skeidsregters, beoordelaars en teenstanders betoon.
- 3.3. Opvoeders, deelnemers, afrigters, skeidsregters of beoordelaars mag nie geïntimideer word nie.
- 3.4. Ouers en/of besoekers moet optree volgens die etiekkode wat 'n bepaalde kultuur- en sportsoort vereis.
- 3.5. Fisiese geweld, lasterlike en beledigende taal of onweloweglike tekens gedurende sportwedstryde of ander aktiwiteite is streng verbode.
- 3.6. Ouers en ondersteuners word voorts versoek om hulle van negatiewe opmerkings of ongehoorde taalgebruik teenoor skeidsregters, ander beamptes, beoordelaars, spelers of hulle teenstanders se ondersteuners te weerhou.
- 3.7. Ouers wat enige aktiwiteit van die skool bywoon, moet aan die versoeke en reëlins van die betrokke skool en/of organiseerders gehoor gee.
- 3.8. Enige vorm van geweld of ontwrigting wat 'n negatiewe uitwerking op enige skoolaktiwiteite kan hê, word verbied.
- 3.9. Die gebruik en/of besit van alkohol en bedwelmdende middels van enige aard gedurende enige skoolaktiwiteit is streng verbode.
- 3.10. 'n Ouer mag ook nie onder die invloed van alkohol en/of bedwelmdende middels van enige aard gedurende enige skoolaktiwiteit wees nie.
- 3.11. Geen wapens of gevaarlike voorwerpe mag op die skoolterrein gebring word nie, tensy vir amptelike werksdoeleindes, soos in die geval van lede van die SAPD.
- 3.12. Besoekers mag slegs in die aangewese rookgebiede rook, en slegs indien dit nie met die leerders se opvoeding of aktiwiteite inmeng nie. Raadpleeg die skool se rookbeleid, waarin die aangewese rookgebiede uiteengesit word.
- 3.13. Ouers, ondersteuners en toeskouers word versoek om die aangeduide afstand vanaf die kantlyne van die bepaalde sportveld of -baan te handhaaf en nie binne die speelveld of enige ander afgebakende areas op die skoolterrein of gedurende 'n aktiwiteit te gaan nie.
- 3.14. Ouers en/of besoekers word versoek om die skoolterrein netjies en skoon te hou, en niemand mag rommel strooi nie.

3.15. Ouers en toeskouers word versoek om nie op die veld of baan te gaan wanneer 'n speler 'n besering opdoen nie. Indien die afrigter/spanbestuurder of noodhulppersoneel dit nodig ag, sal die betrokke ouers nader geroep word.

4. Gedrag by kultuur- en sportoefeninge

4.1. Afrigters mag nie gedurende kultuur- en sportoefeninge onderbreek word nie, al is dit om raad te gee, reëlins te tref, terugvoering te vra of klagtes en probleme te bespreek.

4.2. Ouers mag geensins met 'n afrigter se spankeuses inmeng nie.

4.3. Ouers mag die hoof/'n afrigter/spanbestuurders versoek om op 'n gepaste tyd en plek enige navrae, klagtes en voorstelle te bespreek.

4.4. Gesprekke tussen ouers en personeel/afrigters behoort wedersyds op 'n konstruktiewe, hoflike, beheerste en eerbiedige wyse te geskied.

4.5. Skooleiendom wat gedurende 'n oefening gebruik word, mag nie sonder vooraftoestemming van die skoolhoof, en in oorleg met die personeellid wat daarvoor verantwoordelik is, van die skoolterrein verwyder word nie. Indien enige toerusting aan enigiemand geleen word, moet dit behoorlik in 'n register aangeteken word, en moet die persoon in kennis gestel word dat hy/sy vir enige skade of verlies aanspreeklik sal wees.

5. Kommunikasie

Ouers en ondersteuners kan enige navrae of probleme ten opsigte van 'n spesifieke aktiwiteit met die organiseerder of skoolhoof bespreek. Indien die skoolhoof of organiseerder dit nodig ag, sal die kwessie met die betrokke afrigter bespreek word. Ouers en/of besoekers word versoek om enige ongerymdhede of klagtes met die skoolhoof of beheerliggaamvoorsitter eerder as met enige ander personeellid of die media te bespreek.

Die beheerliggaam en skoolpersoneel is daartoe verbind om te alle tye die belange van die skool te bevorder en die ontwikkeling van die skool te probeer verseker deur die voorsiening van onderwys van gehalte aan alle leerders in die skool. Hierdie verbintenis geld ook ten opsigte van die organisasie en aanbieding van alle

skoolaktiwiteite. Ouers en/of besoekers word dus versoek om die beheerliggaam in dié taak te ondersteun.

6. Nie-nakoming van die gedragskode

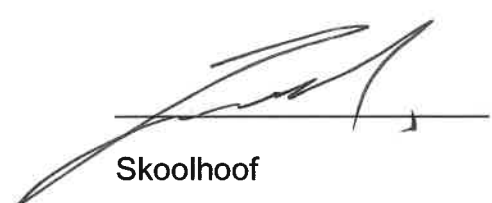
In geval van nie-nakoming van die gedragskode sal die oortreder vriendelik versoek word om die ongewenste gedrag onmiddellik te staak. Indien 'n ouer/besoeker se gedrag enige skoolaktiwiteit ontwig, en die persoon nie wil gehoor gee aan die skoolhoof of beheerliggaam se versoek om die gedrag te staak nie, is die beheerliggaam by magte om die persoon toegang tot die terrein te weier en, indien nodig, van die terrein te verwyder of te laat verwyder.

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of overlapping, fluid strokes that form a cursive-like shape, positioned in the bottom right corner of the page.

GETEKEN TE *PATENSJE* OP HIERDIE *19* DAG VAN *MAART 2025*

Beheerliggaamvoorsitter

Skoolhoof